

Notat

Dato: 16.04.2021
Reference: Kommunaldirektørens sekretariat
Journalnr.: 20/22966

Notat om Aarhus Arkitektskole

Med afsæt i målsætningerne i plan- og udviklingsstrategien, herunder det udpegede FN's verdensmål nummer 17) *Partnerskaber for handling*, tror vi i Norddjurs Kommune på, at det er sammen med andre, vi opnår ambitiøse mål om en bæredygtig fremtid. Norddjurs Kommune er en aktiv del af det østjyske vækstcenter, og vi arbejder for at skabe de bedste rammer for udviklingen i kommunen som en del af en samlet byregion. Business Region Aarhus arbejder langsigtet for en national vækst- og udviklingsplan for by- og landskabsudviklingen i det østjyske bybånd fra Kolding til Randers, hvor også Norddjurs som brohoved til en stærk mobilitetskorrridor over Kattegat er centralt placeret. Vi har især udbygget partnerskaber med vidensinstitutioner og universiteter, heriblandt Aarhus Universitet, Københavns Universitet og VIA University College, hvor vi samarbejder om blandt andet fremtidens arbejdskraft, videns- og forskningsudvikling samt mobilitet.

Med kommunens netop udarbejdede principper for bæredygtighed er der et øget fokus på, hvordan vi kan indgå i partnerskaber, der understøtter og udvikler dette arbejde, herunder hvordan gennemførelse af større anlægsprojekter kan ses i en større udviklings-sammenhæng. Det skal ske med henblik på at understøtte, at kommunen udvikler sig og vækster på en bæredygtig måde og i en bæredygtig retning, også når det kommer til byggeri. Her kan der med fordel tænkes i tværgående sammenhænge mellem fagområder og den samlede effekt for omgivelser, borgere og kommune. I bæredygtighedsprincipperne står der, at vi opsætter *kriterier for bæredygtighed i forhold til udbud og anlægsprojekter. Det sker eksempelvis ved at tænke hele vejen rundt i udmøntningen af større anlæg, hvor alle tre former for bæredygtighed: Økonomisk, miljømæssig og social skal være retningsvisere for måden, hvorpå anlægsprojektet gennemføres.*

Ligesom der i indkøbspolitikken stilles krav til indkøb kan byggeri ligeledes leve op til sådanne standarder, herunder certificering som svanemærket byggeri samt DGNB. Svanemærket byggeri bliver, når det er færdigt, gennemgået af en uvildig tredjepart, der vurderer byggeriet ud fra en række parametre, herunder eks. krav til miljø- og sundhedsskadelige stoffer i byggematerialer og kemiske produkter samt strenge krav til bæredygtigt certificeret træ. DGNB-ordningen vægter økonomi, miljø og sociale forhold ligeværdigt i byggeriet både under og efter byggeriets opførelse, herunder forhold som livscyklus

af byggematerialer, transport, forbrug af energi og vand, holdbarhed, tilgængelighed og indeklima.

Hvor andre kommuner har en centralt placeret stadsarkitekt til at varetage arbejdet med at sikre en helhedsorienteret udvikling af arkitekturen, vil Norddjurs Kommune indgå i partnerskab med andre for at opnå en tilsvarende effekt. Det undersøges på den baggrund i dette notat, hvorvidt der på baggrund af ovenstående er incitament for at etablere et strategisk samarbejde med Aarhus Arkitektskole med henblik på at indgå i et partnerskab om bæredygtige løsninger i forhold til kommunens ambitioner om mere bæredygtigt byggeri samt understøtte målsætningerne i den strategiske udmøntningsplan om at skabe helhed og sammenhæng mellem anlægsprojekter i kommunen.

Arkitektskolens strategi for samarbejder

Arkitektskolens vision er, at arkitektur skal påvirke verden og skabe bæredygtige rammer for de mennesker, der lever i den. Derfor uddanner vi arkitekter, der med nye ideer og relevante løsninger kan skabe værdi for fællesskabet i en foranderlig verden.

I forhold til arkitektskolens tilgang til eksterne parter og samarbejder, står der følgende i deres samarbejdsstrategi:

Eksterne samarbejder er en integreret del af aktiviteterne på skolen. Vi udveksler viden og erfaring med relevante aktører og arbejder målrettet på at skabe vel fungerende samarbejder gennem specifikke uddannelsesmæssige tiltag og faglige projekter. Vi udvikler ny viden omkring arkitektur og studerer, eksperimenterer og producerer arkitektur med udgangspunkt i en solid faglighed. Det er naturligt for os at række ud og engagere os i samfundet og indgå i dialog med virksomheder, branchen og relaterede fagområder (<https://aarch.dk/samarbejdsstrategi/>).

I forlængelse heraf har skolen tre niveauer for samarbejde: 1) Samarbejde om undervisning, 2) Forskningspartnerskaber, 3) Internationalt samarbejde. For kommunen vil det primært være forskningspartnerskabet, der er interessant ift. temaet om, hvordan man fra et arkitektfagligt synspunkt kan arbejde med bæredygtighedsdagsordenen ind i offentlige byggeprojekter.

Om forskningssamarbejdets *code of conduct* skriver arkitektskolen i et notat, at det er en forudsætning for dem, når de indgår i sådanne samarbejder, at forskningen har større samfundsrelevans og rækker ud til en større målgruppe. Eftersom bæredygtighedsdagsordenen fylder på såvel den kommunale, nationale samt internationale bane ligesom det i høj grad er det offentlige opgave, herunder kommunernes, at søsætte og gennemføre tiltag, der understøtter den grønne omstilling, vurderes det, at temaet opfylder arkitektskolens krav om en bredere samfundsrelevans. I notatet står der desuden, at forskningssamarbejde kan handle om alt fra videns- og byudvikling til undersøgelser og kortlægning. Som eksempler på mulige samarbejdspartnere bliver kommunerne derudover også nævnt, og på den baggrund vurderes det, at der er grobund for at etablere et forskningssamarbejde mellem kommune og arkitektskole.

Muligheder for samarbejde i Norddjurs

Med henblik på at afdække muligheder og understøtte kommunens arbejde med bæredygtighed kan det give en merværdi at etablere et pilot-forskningssamarbejde med arkitektskolen, som beskæftiger sig med et af kommunens aktuelle, større anlægsprojekter. Samarbejdet med skolen kan være med til at teste og afprøve, hvordan der kan arbejdes med bæredygtig udvikling af kommunale bygge- og anlægsprojekter. Et samarbejde vil være med til at fremme byudviklingen og det arkitektoniske udtryk i kommunens bysamfund samt understøtte ambitionen om at skabe levende byrum til gavn for borgeren.

Realdania har for nyligt tilkendegivet interesse for at lave bæredygtigt byggeri af træ ved København Universitets Skovskole i Løvenholm. Et evt. samarbejde med arkitektskolen kan samtænkes med Realdania projektet mhp. at skabe gensidig læring og inspiration ift. arbejdet med bæredygtigt, offentligt byggeri. Derudover kan der også tænkes i samarbejde med erhvervsklyngen WE BUILD DENMARK, som henvender sig til alle aktører i bygge- og anlægsbranchen, herunder eksempelvis kommuner og andre offentlige og private bygherrer samt investorer.

I arbejdet skal der også være blik for de rammebetingelser, som offentligt byggeri er underlagt. Herunder eks. den lovgivning og økonomiske rammer som offentligt byggeri er underlagt.